

EFOP-3.11.1-17

**„Szülő-Suli” - tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai
lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére
alapozott egyéni fejlesztésen keresztül**

Stratégia a célcsoport bevonására

Békéscsabai Tankerületi Központ

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

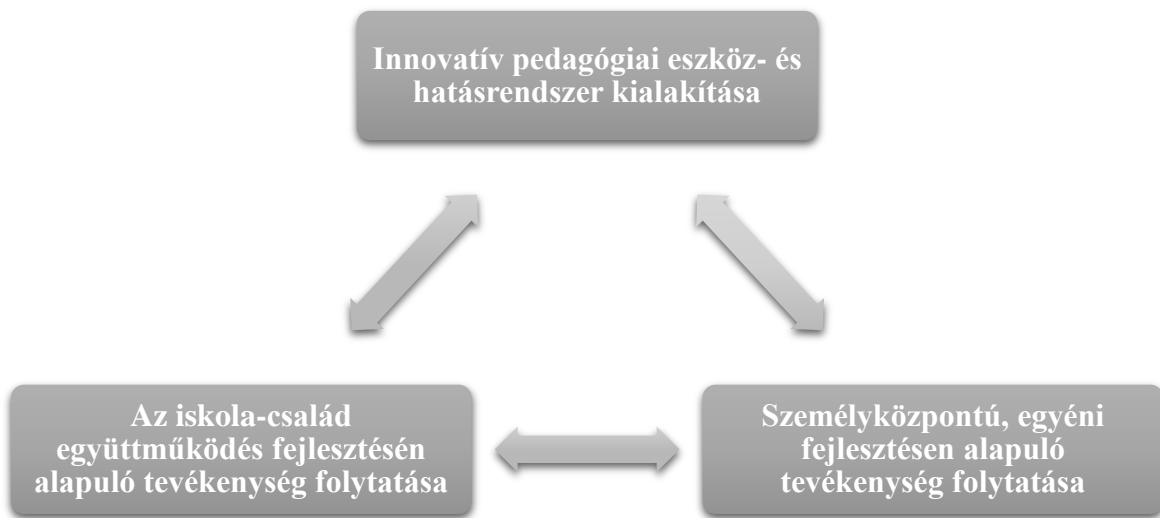
TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Az egyéni fejlesztést támogató, az iskola-család együttműködés javítását célzó stratégia kialakítása	3
2.1. A stratégiáról általában	3
2.2. A stratégiai tervezés alapelvei	3
2.3. A stratégiai tervezés folyamata.....	4
2.4. A stratégiai terv készítése.....	5
3. A tanulók iskolai teljesítményét befolyásoló tényezők.....	6
4. Helyzetelemzés, szükségletfelmérés.....	8
4.1. Dobozi Általános Iskola	8
4.2. Békéssámsoni Általános Iskola	9
4.3. Bereczki Máté Általános Iskola	9
4.4. Fő téri Általános Iskola	11
4.5. Schéner Mihály Általános Iskola	12
5. Programterv intézményenként.....	13
5.1. Békéssámsoni Általános Iskola	13
5.2. Bereczki Máté Általános Iskola	14
5.3. Dobozi Általános Iskola	15
5.4. Fő téri Általános Iskola	16
5.5. Schéner Mihály Általános Iskola	17
6. A külső támogató rendszer feltérképezése	18
7. Szakmai Kerekasztal	19
8. Kommunikációs terv	20
9. Szükségletfelmérés, családok bevonása.....	20
9.1. Szükségletfelmérés (sablon)	21
10. Cselekvési és ütemterv	23
11. Konkrét javaslatok a bevonás módszereire	23
12. Disszemináció	25
12.1. Elégedettségi kérdőív (minta)	28
12.2. Értékelés.....	30
12.3. Értékelés-sablon.....	30
13. Melléklet	32
Cselekvési és ütemterv sablon	32

1. Bevezetés

Az EFOP-3.11.1-17 projekt keretében, a Békéscsabai Tankerületi Központ irányításával a korábbi programok tartalmának áttekintését követően, a tanulók iskolai előmenetelének javítását és a korai lemorzsolódás visszaszorítását célzó komplex módszertani csomag kialakítására nyílik lehetőség. A fejlesztés az iskola-család együttműködésre alapozott egyéni fejlesztésen keresztül valósul meg, melynek célja, egy hosszútávra szóló fejlődés teljeskörű támogatása, és az elért eredmények adaptálása.

A Tankerületi Központ és a programba bevont intézményei közötti együttműködés az alábbi három területen, egymásra épülve valósul meg.

2. Az egyéni fejlesztést támogató, az iskola-család együttműködés javítását célzó stratégia kialakítása

2.1. A stratégiáról általában

A stratégiai tervezés nem egyszerűen egy megvalósítandó cél érdekében elvégzendő lépések egymásutánosságát jelenti, hanem újfajta gondolkodási szemléletet.

A tervezés minden tevékenység kezdetét megelőző folyamat. Sokszor nem készítenek tervet, a jó terv készítése ugyanis nehéz feladat. Alapos előkészítő munkára, elemzésekre kell, hogy épüljön. Pontosan meg kell határozni azt az időhatárt, ami alatt egy-egy tevékenység elvégezhető, miközben nem tudjuk, hogy milyen váratlan eseményekkel kell számolnunk a terv elkészítésének időszakában. A célcsoport bevonásának stratégiája jelen projekt cselekvési tervben rögzített helyzetelemzésre építhet a tervezés során.

2.2. A stratégiai tervezés alapelvei

- Az együttműködésnek inkább proaktívnak kell lennie, hogy a viselkedést kiváltó inger a személyen belülről származzon. Minden szülő részvételét segíteni kell.
- Az együttműködés módjának megválasztása során figyelemmel kell lenni a családok változatos kultúrájára, életkörülményeire, szociális és társadalmi adottságaira.

- Az együttműködés építsen a szülők oktatási folyamathoz való hozzáállására.
- Az együttműködés segítse elő a szülők önbizalmának, szülői éhatékonyság-érzésének erősödését.
- Az együttműködés során minden szülőnek lehetőséget kell adni arra, hogy véleményét kifejezze, és ezt figyelembe is kell venni a programok tervezése és megvalósítása során.

A tervezés során alapvetően a következő kérdésekre kell választ adni:

- Mit kell csinálni?
- Hogyan kell csinálni?
- Mikor kell csinálni?
- Kinek kell csinálni? (Stuart, 1993.)

A tervezés során a tervet készítőkből újfajta magatartás alakul ki a végzendő tevékenységeket, az elérendő célokat illetően. A tervezés elkezdésekor négy alaptényezőre kell figyelemmel lennünk:

- Milyen távra készítjük a tervet?
- Milyen érvényességi körre készítjük a tervet? (az egész iskolára, egy osztályra vagy csak egy tevékenységre?)
- Milyen adatokra és elemzésekre van szükségünk? (statisztikák, külső és belső környezeti elemzések, stb.)
- -Mennyire rugalmas a terv?

A stratégiai tervezés legfontosabb jellemzői:

- jövőbe tekintő,
- cselekvés orientált,
- aktív,
- rugalmas,
- változtatásokra orientált,
- tartós sikert biztosít. (Csath, 1994.)

2.3. A stratégiai tervezés folyamata

A stratégiai tervezéskor a következő elemeket kell meghatározni:

- jövőkép (vision)
- átfogó cél (mission)
- alapvető célok (objectives)
- kulcsfontosságú területek (key result areas)
- irányvonalak (goals)

A jövőkép annak a meghatározása, hogy a jövőben hová kívánunk eljutni. Absztrakt, idealisztikus, inspiráló, hosszú távú elképzelés. Kialakítása egyrészt tudományos kutatás eredményeként születhet meg, másrészt a képzelet szülte, vágyálmok és félelmek megfogalmazása. Tehát egyrészt elemzéseken, adatok analizálásán, fejlődésvonalak felvázolásán nyugszik, másrészt a jelen ismereteihez adja hozzá az elrugaskodó képzelet vízióját, nem utópisztikus, de nem is mindig realizisztikus.

Az átfogó cél arra ad választ, hogy mi a szerepe, mi a küldetése az intézménynek. Miért van rá szükség? Az átfogó cél mindig konkrét, realizisztikus, egy-egy intézményre szabott.

Az alapvető vagy elérendő célok a funkcionális működésére vonatkozó célok. Arra adnak választ, hogy milyen feladatok vannak.

Az elérendő célok meghatározása után számba kell venni, hogy melyek a kulcsfontosságú területek, hol és milyen változtatásokra van szükség, és ezen belül mi a rangsor?

Az irányvonalak meghatározása arra ad választ, hogy mit kell elérnie a fejlesztések segítségével, egy-egy kulcs-fontosságú terület esetében.

A stratégiai tervezés a következő kulcslépésekből áll:

- A tervezési folyamat kialakítása;
- A környezet tanulmányozása és elemzése;
- A stratégiai fókusz (mire vonatkozik a stratégiánk!) meghatározása, jövőkép, átfogó cél, elérendő célok, irányvonalak;
- A stratégiák, cselekvési tervek és források meghatározása, kiválasztása és bevezetése;
- Monitorozás, értékelés, az addigiak vizsgálata, amennyiben szükséges változtatások;
- Az eredmények szétsugárzása.

A tervezés nem lineáris folyamat, hanem ismétlődő interaktív, felülről lefelé és alulról felfelé egyaránt kialakítható. A stratégiai tervezés a célok és feladatok folyamatos meghatározása, decentralizált részvételi formában."¹

2.4. A stratégiai terv készítése

A stratégiai tervezés folyamatának "kulcsfontosságú" része magának a stratégiai tervnek az elkészítése. A stratégiai terv készítéséhez - mind a tervezés előkészítésére, mind a tervezés egész folyamatára - munkacsoportot kell létrehozni, annak megfelelően, hogy a tervnek mi a színtere. Hiba, ha a tervet a vezetőség készíti el. Lehet, hogy ebben az esetben igen gyorsan elkészül a terv, de egyrészt nem lesznek benne az adott munkát végzők közvetlen tapasztalatai, másrészt elmarad a stratégiai terv készítésének legnagyobb haszna: a munkatársak motiválása.

A stratégiai terv tartalma:

Az átfogó cél meghatározása a szülők bevonását célzó stratégia esetében

A projekt során a családi háttér pozitív irányú változása (attitűd, értékrend stb.) a gyermekek tanulási motivációra legyen kiemelt befolyással. A Szülő-Suli Programok biztosítják azokat a kompetenciafejlesztési lehetőségeket, amelyekkel a családok képesek lesznek változtatni életminőségükön, támogatni gyermekeik tanulmányi előhaladását, és ösztönözve felkészíteni őket a jövőre.

A stratégia által elérendő célok:

Az érintett családokkal történő együttműködés erősítse és támogassa őket abban, hogy elősegítsék a gyermekeik integrálódását az iskolai közösségbe és a társadalomba.

Az oktatási rendszer támogatása abban, hogy minél inkább lehetővé tegye a diákok és családjuk részvételét az iskolai életben.

Főbb irányvonalak meghatározása, a megvalósítás folyamata:

- Szükségletfelmérés, helyzetelemzés,
- Együttműködés kialakítása a partnerekkel,

¹ Line, 1994. Lakitelek

- A családok érdeklődésének felkeltése, együttműködés kialakítása,
- Tevékenységek megvalósítása,
- Értékelés.

3. A tanulók iskolai teljesítményét befolyásoló tényezők

- a gyermek jellemzői (képességek, készségek, temperamentum)
- kortárs csoportok hatása
- szülők együttműködési hajlandósága
- a család és szülők jellemzői
- a család támogatási rendszere
- a tágabb környezet
- az iskolai nevelés-oktatás minősége
- a család társadalmi és gazdasági helyzete
- a szülők iskolázottsága

Mindezek közül a gyermek teljesítményének egyik legfontosabb befolyásoló eleme a család és az iskola együttműködésének mértéke, milyensége.

A pedagógusok a család és az intézmények kapcsolati nehézségeinek okaként leggyakrabban a szülő érdektelenségét jelölik meg. Ugyancsak ezt a tényezőt említik a kapcsolat javításának gátjaként.

A szülővel való kapcsolattartás leggyakoribb módja a szülői értekezlet és a fogadó óra, ahol többségében azok a szülők vesznek részt, akiknek arra kevésbé van szükségük. Azok a szülők, akiknek valóban fontos lenne a találkozás, alig vagy egyáltalán nem jelennek meg ezeken az alkalmakon. Vannak olyan szülők, akik nem tudnak mit kezdeni a gyermekeikkel, a problémákkal nem akarnak szembesülni, magukba zárkóznak, vagy felelősöket keresnek gyermekeik viselkedésének magyarázatára.

Az érdektelenség további megnyilvánulása a tanulók otthoni feladataiban tapasztalt hiányosságokra, a szülői szerepekben történő mulasztásra vezethető vissza.

A tanuló elkésik, mert a szülő reggel nem ébreszti, nem készíti, nem viszi iskolába, a házi feladatok sorozatban nem készülnek el, a tanulóknál nincs felszerelés. A beírásokra az esetek többségében a családok nem reagálnak. A szülők közül sokan nem fogadják el a segítő szándékot. Mereven elzárkóznak az iskolával való együttműködés elől, nem is érdekli sok esetben őket, hogy mi történik ott. Rosszabb esetben támadásnak veszik, ellenséges hangulat alakul ki a szülők részéről.

A családok anyagi helyzetének szintén fontos befolyásoló hatása van a szülői részvételre, a gyermekekkel kapcsolatos elvárásokra és ezeken keresztül, valamint közvetlenül is a gyermekek teljesítményére.

Az alacsony iskolázott szülők nem tulajdonítanak nagy értéket az oktatásnak, ezért kivonják magukat a gyermekek iskoláztatásából. A csoportba tartozás eredményeként mozgósítható társadalmi erőforrások hozzáférhetősége esetükben kisebb. A szülők nem érzik felvértezve magukat a magasabban iskolázott pedagógusokkal szemben. Nem érzik úgy, hogy sikeresen tudnának tárgyalni gyermekeik érdekében a tanárokkal.²

² Desforge-Abouchaar (2003)

A programok megvalósításában közreműködő intézmények:

Intézmény	Tanuló létszám (fő)	Érintett tanulók létszáma (fő)	Arány (%)
Dobozi Általános Iskola 5624 Doboz, Kossuth tér 15.	207	8	3,86
Békéssámsoni Általános Iskola, 5946 Békéssámson, Andrássy utca 41.	187	25	13,37
Bereczki Máté Általános Iskola 5746 Kunágota, Rákóczi utca 11.	251	5	1,99
Fő téri Általános Iskola, 5540 Szarvas, Fő tér 3.	145	50	34,48
Schéner Mihály Általános Iskola, 5666 Medgyesegyháza, Luther utca 7.	337	50	14,84

Intézmény	Bevonni tervezett tanulók száma	Veszélyeztetett tanulók száma
Dobozi Általános Iskola	5	8
Békéssámsoni Általános Iskola	25	25
Bereczki Máté Általános Iskola	3	5
Fő téri Általános Iskola	30	50
Schéner Mihály Általános Iskola	16	50

Intézmény	Tervezett programok száma	Becsült bevonható célcsoport létszám
Dobozi Általános Iskola	4	10
Békéssámsoni Általános Iskola	4	50
Bereczki Máté Általános Iskola	4	6
Fő téri Általános Iskola	4	60
Schéner Mihály Általános Iskola	4	32
Összesen	20	158

4. Helyzetelemzés, szükségletfelmérés

A programok megvalósításában részt vállaló intézmények rövid bemutatása a stratégiai tervezés szempontjából

4.1. Dobozi Általános Iskola

Az iskolában évről-évre próbálnak megfelelni a kor követelményeinek a technikai fejlesztés és a szakmai fejlődés terén egyaránt. A tanórákon interaktív táblákat használnak a gyerekek nagy meglepedésére, valamint bevezették a digitális naplót. Angol nyelvből differenciált órákat tartanak már az első osztálytól. Felmenő rendszerben bevezették a táblajátékok oktatását, melynek hasznosságát már most tapasztalják. A tanórákon kívül nagyon sok szabadidős tevékenységet szerveznek, melyek a pedagógusok és a tanulók számára egyaránt sikerélményekben gazdagok. A mai igényeket sok tekintetben kielégítő informatikai teremmel büszkélkedhetnek, és minden tanteremben az internetelés is biztosított. A folyamatos fejlődés és fejlesztések ellenére is egy évtizede tapasztalják, hogy csökken a gyereklétszám. Ez egyrészt a születésszámok csökkenésének, másrészt a városi iskolák elszívó hatásának köszönhető.

Az intézmény 2015 óta ÖKOISKOLA

A tanulóközösség heterogén összetételű, szociális helyzetében nagy különbségek tapasztalhatók. Magas a közfoglalkoztatott szülők száma. Jelenlegi tanuló létszám mintegy 200 fő, mely az utóbbi években csökkent. Így harmadik és hatodik évfolyamon egy-egy osztályban, a többi évfolyamokon két-két osztályban tanulnak a diákok. A gyermekek közel 52 % hátrányos helyzetű, 29,5 %-uk halmozottan hátrányos helyzetű. Jelentős a roma tanulók száma. Már több éve integrált oktatás folyik a sajátos nevelési igényű tanulók érdekében, kiknek aránya 20,5% körül van.

A megvalósítás során bevonandó célcsoport adatai

Intézmény	Össz. tanulói létszám (fő)	Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma (fő)	Arány (%)
Dobozi Általános Iskola	207	8	3,86

A programba bevonni tervezett tanulók

Intézmény	Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma (fő)	Bevonni tervezett tanulók száma (fő)
Dobozi Általános Iskola	8	5

„Szülő-Suli programok”

Intézmény	Tervezett programok száma (db)	Bevonható célcsoport száma (fő)
Dobozi Általános Iskola	4	10

4.2. Békéssámsoni Általános Iskola

A Békéssámsoni Általános Iskola közel száztizenhat éves története arra kötelezi a munkatársakat, hogy a nevelő és oktató munkában kiemelt figyelmet fordítson a község hagyományainak megismertetésére, a szülőföld iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására. Az intézmény alapfeladata a beiskolázási körzetbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében az intézményben nyolc évfolyamos általános iskola működik. A beiskolázási körzetben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért a nevelő és oktató munka ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül segíti a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladata a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztése is. A közösség, a pedagógusok és a szülők célja azonos: a gyermekből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket nevelni. Az iskola hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő békéssámsoni gyermekeknek! Az iskola Pedagógiai Programjában célkitűzés az, hogy a korszerű tudás, a gyakorlatban is alkalmazható ismeretek, a sokoldalú személyiségfejlesztés és a helyes pályaválasztásra való előkészítés megvalósuljon. Az intézmény biztonságos, folyamatos és stabil működéséhez figyelembe kell venni a település demográfiai helyzetét. A születések számát elemezve megállapítható, hogy az utóbbi években 23 és 35 között mozgott az egy évben született gyermekek száma. Ez a létszám stabilan biztosította az évfolyamonkénti két osztály működését.

Az iskola tanulói létszáma 187 fő. A tanulók képességbeli összetétele rendkívül eltérő. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulóktól a rendkívül jó körülmények között lévő tanulókig mindenki megtalálható.

4.3. Bereczki Máté Általános Iskola

Az iskola alapfokú nevelést-oktatást biztosít, integrált oktatás formájában ellátja a többi gyermekkel együtt nevelhető, kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelését, oktatását nyolc évfolyamon. Első és második évfolyamon egy-egy osztályban, 3-8. évfolyamokon két-két osztályban tanulnak a diákok.

A tanulólétszám az utóbbi években lassan csökkent, de a születések számát tekintve 2019-től enyhe emelkedés várható. Az iskola tanulólétszáma a 2016/2017. tanév elején 251 fő volt. (Kunágotáról 228 fő, Dombiratosról 19 fő és Almáskamarásról 4 fő.) Az alsó tagozaton 111 fő, a felső tagozaton 140 fő a tanulók száma. A sajátos nevelési igényű tanulók száma 25 fő (10 %), a beilleszkedési-, tanulási- és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók száma 11 fő (4,3 %).

Az intézményben összesen 27 pedagógus dolgozik, 2 fő GYES-en van. A pedagógusok többsége nő (22 fő). A nevelőtestület tagjainak nagy része középkorú, illetve fiatal. A 24 és 49 év közöttiek száma 20 fő, a 49 év felettiek száma 7 fő. Egyetemi végzettséggel 5 fő, főiskolai végzettséggel 22 fő rendelkezik. Jellemző, hogy a tankerület más iskolájából is járnak ide pedagógusok tanítani és az iskola pedagógusai is tanítanak más iskolákban. A szakos ellátottság ennek köszönhetően közel 100%-os. A pedagógusok nyitottak az újra, rendszeresen és a lehetőségekhez mérten vesznek részt továbbképzéseken.

Az intézményben két munkaközösség működik, alsós és felsős. A tantestületen belüli együttműködés jó. Hátrány az intézmény széttagoltsága, mely nehezíti az információáramlást, kommunikációt. Ettől függetlenül alapvető cél, hogy a tevékenységek úgy kerüljenek megvalósításra, hogy lehetőség nyíljon minden tanuló számára a saját szintjéhez mért legoptimálisabb fejlődésre. Tekintve, hogy a hátrányos helyzetű tanulók száma nagy, a nevelési programban kiemelt feladat a hátrányos helyzetű tanulók

pedagógiai megsegítését, a hátrányok csökkentését célzó tevékenységi rendszer fejlesztése. Ennek megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek:

- integrációs- és képesség-kibontakoztató felkészítés,
- differenciált képességfejlesztés,
- egyéni fejlesztések,
- Útravaló Ösztöndíjprogram,
- szakkörök, iskolai és iskolán kívüli programok.

A tantestület munkáját támogatja, hogy az iskola a község kulturális életében központi szerepet tölt be, a kulturális élet egyik meghatározó szervezője, színtere. A civil szervezetek felé való nyitottság is ebből fakad, és eredmény a szoros és jól működő kapcsolat az iskolai szülői szervezettel, a helyi önkormányzattal, a helyi diáksport egyesülettel, a helyi polgárőr szervezettel, a Kunágotai Gyermekekért Alapítvánnyal.

Infrastrukturális szempontból az iskola megfelelő adottságokkal működik: a tanórák és foglalkozások megszervezéséhez elegendő számú tanterem áll rendelkezésre. Az intézményi struktúra tagolt, a tanítás összesen négy épületben folyik és minden helyszínen a tantermek felszereltsége és az eszközellátottság megfelelő. Tekintettel arra, hogy a folyamatos fejlesztés szem előtt tartott, az eszközellátottság érdekében minden lehetséges pályázati forrást és támogatást igénybe vesznek.

A mindennapos testmozgás lehetőségét a sportudvarok és a régi tornaterem mellett egy megfelelően felszerelt, új tornaterem biztosítja. Az informatika oktatása külön számítástechnika-teremben történik. A fejlesztő foglalkozások megtartásához jól felszerelt fejlesztő szoba áll rendelkezésre. Az iskola épületei megfelelőek, pályázati és egyéb források felhasználásával folyamatosan korszerűsítik és bővítik.

A megvalósítás során bevonandó célcsoport adatai

Intézmény	Össz. tanulói létszám (fő)	Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma (fő)	Arány (%)
Bereczki Máté Általános Iskola	251	5	1,99

A programba bevonni tervezett tanulók

Intézmény	Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma (fő)	Bevonni tervezett tanulók száma (fő)
Bereczki Máté Általános Iskola	5	3

„Szülő-Suli programok”

Intézmény	Tervezett programok száma (db)	Bevonható célcsoport száma (fő)
Bereczki Máté Általános Iskola	4	6

4.4. Fő téri Általános Iskola

Az iskola tanulói létszáma 145 fő volt a legutolsó tanév során. A gyermekek között nagyarányú a roma származású és a hátrányos helyzetű, továbbá a sajátos nevelési igényű tanuló. 2005-ben bevezették az integrált oktatást, a „kéttanítós modellt”, mely utóbbi által az 1-6. évfolyamokon a közismereti órákon jelen volt egy „megsegítő” tanár, aki a rászoruló tanulóknak segített az órai haladásban.

A tantestületben összesen 33 pedagógus dolgozik együtt annak érdekében, hogy az oktatás során elsődlegesnek tartott tehetséggondozás, a hátrányos helyzetű és/vagy lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók integrált, egyéni szükségleteihez igazodó nevelés-oktatása a lehető legmagasabb szakmai szinten valósuljon meg. Teszik ezt azért is, mert Szarvas egyetlen, állami fenntartású általános iskolájától jogosan elvárt, hogy egyszerre tegyen eleget a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének-oktatásának, valamint a kiemelkedő tehetségek kibontakoztatásának, továbbfejlesztésének.

Az intézmény 2010-ben a DAOP 4.2.1 pályázat keretén belül az iskola teljes felújításon esett át. A projekt keretében sor került az épületnek felújítására, bővítésére, környezetbarát korszerűsítésére és egyéb innovatív elemek megvalósítására az esélyegyenlőségi és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételével és a teljes körű akadálymentesítésre vonatkozó előírások betartásával. Mindez orvosolta azt a problémát, miszerint az intézmény korlátozottan volt képes megfelelni az eredeti funkcionális követelményeknek, vagy a modern pedagógiai módszerekből adódó kihívásoknak és az azok alkalmazásához szükséges feltételeknek.

Szintén a projektben történt eszközbeszerzés lendített a pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok hatékonyabb megvalósíthatóságán, támogatva a gyerekek kulcskompetenciájának erősítését, valamint a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek felzárkóztatását.

A megvalósítás során bevonandó célcsoport adatai

Intézmény	Össz. tanulói létszám (fő)	Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma (fő)	Arány (%)
Fő téri Általános Iskola	145	50	34,48

A programba bevonni tervezett tanulók

Intézmény	Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma (fő)	Bevonni tervezett tanulók száma (fő)
Fő téri Általános Iskola	50	30

„Szülő-Suli programok”

Intézmény	Tervezett programok száma (db)	Bevonható célcsoport száma (fő)
Bereczki Máté Általános Iskola	4	60

4.5. Schéner Mihály Általános Iskola

Az iskola működése közel százéves múltra tekint vissza. A nevelő-oktató munka célja az általános emberi értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása, a személyiségfejlődéshez nélkülözhetetlen alapértékek elsajátíttatása.

A tanulók a környező településekről érkeznek – Medgyesbodzás, Pusztatölke és Medgyesegyháza településekről –, de beiskolázási körzeten kívülről is érkeznek tanulók, mivel az intézményben minden évfolyamon úszás tanítása folyik. A tanulói létszám az elmúlt tanévben 337 fő volt.

A tantestület 35 fő pedagógusból áll, akiknek a többsége húsz-harminc éve van a pályán.

Szeretik a szakmájukat is és a gyerekeket is. Régóta dolgoznak együtt, és munkájukban nagyon innovatívak. Általuk az intézmény a személyiség- és közösségfejlesztő munkájában együttműködik a szülőkkel, a szülők közösségeivel. Így könnyebb megszervezni a tanulók számára a képességük, adottságuk felzárkóztatásukhoz szükséges tanórai és tanórán kívüli tevékenységeket, foglalkozási formákat.

Támogatott a diákönkormányzat működése, továbbá kiemelt szerep jut a személyiség- és közösségfejlesztő tevékenységben az osztályfőnöki és a napközis nevelői munkának. A különböző ismeretek elsajátítása során törekszenek a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti, cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakítására, fejlesztésére. Mindez a helyi tanterveket is magába foglaló Pedagógiai Program összeállításánál elsődleges szempont. Az oktatásban kiemelt szerep jut az informatikai és a nyelvi oktatásnak.

2007 óta az intézmény lehetőség szerint újítja fel, korszerűsíti épületeit, bővíti kapacitásait. A foglalkozáshoz szükséges alapvető eszközök rendelkezésre állnak, de mind a bútorzat, mind az oktatási berendezések tekintetében szükség van a folyamatos fejlesztésre. Bár első ránézésre az iskola jól felszereltnek tűnik, nagyon sok javításra került sor az elmúlt időszakban, és a felújítás szükségessége folyamatosan időszerű problémaként jelenik meg.

A megvalósítás során bevonandó célcsoport adatai

Intézmény	Össz. tanulói létszám (fő)	Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma (fő)	Arány (%)
Schéner Mihály Általános Iskola	337	50	14,84

A programba bevonni tervezett tanulók

Intézmény	Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma (fő)	Bevonni tervezett tanulók száma (fő)
Schéner Mihály Általános Iskola	50	16

„Szülő-Suli programok”

Intézmény	Tervezett programok száma (db)	Bevonható célcsoport száma (fő)
Schéner Mihály Általános Iskola	4	32

5. Programterv intézményenként

A „Szülő-Suli” programokon keresztül lehetőség nyílik arra, hogy az intézmények megtalálják azokat a kapcsolódási pontokat, amelyek a szülőket közelebb hozzák az iskolához. Az alábbi programok legalább alkalmanként 10 órában tervezik bevonni a célcsoportot:

5.1. Békéssámsoni Általános Iskola

Békéssámsoni Általános Iskola	
Szülő Suli programok (4 alkalom)	
<i>Csak hozzátartozóknak</i>	
<i>Tematikus beszélgetős foglalkozások</i>	
Érintett tématerület: - tanulás tanulása, - alapkompenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés	A tématerületek beépítése a foglalkozásokon egyenlő arányban történik.
<i>Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások</i>	
Érintett tématerület: - tanulás tanulása, - alapkompenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés	A tématerületek beépítése a foglalkozásokon egyenlő arányban történik
<i>Egyész családnak tervezett program</i>	
<i>Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások pedagógus/külső szakértő vezetésével</i>	
Érintett tématerület: - tanulás tanulása, - alapkompenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés	A tématerületek beépítése a foglalkozásokon egyenlő arányban történik
<i>További programok</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tanulás tanulásának elsajátítása, előadó/oktatási szakértő előadása a tanulási technikákról. ➤ Iskola-szülő együttműködését erősítő program: <ul style="list-style-type: none"> - Gesztenye Galopp verseny - Luca-napi vásár, ahol a diákok a maguk készítette alkotásaiból rendeznek kiállítást, közös - Mézeskalácssütés a nagymamákkal - Sportos diáknapi: apa – tanár labdarúgó mérkőzés - Zumba óra a tanárnénik és az anyukák bevonásával ➤ A lemorzsolódást megelőző programok bevezetése, ahol a szülők, nagyszülők számára egyértelmű megfogalmazásban kerülnek bemutatásra a diákok tanulmányi előrehaladását és a korai iskolaelhagyás visszaszorítását támogató lehetőségek ➤ Az egészséges életmód alapjainak megismerése, az egészségtudatosság és veszélymegelőzés alapinformációinak elsajátítása, küldő szakember bevonásával. 	

5.2. Berczki Máté Általános Iskola

Berczki Máté Általános Iskola	
Szülő Suli programok (4 alkalom)	
<i>Csak hozzátartozóknak</i>	
<i>Tematikus beszélgetős foglalkozások</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompentenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	<p>A Pályaorientáció témaköréhez kapcsolódóan alapkompentenciák fejlesztése. Érintőlegesen a tanulás tanulása és az oktatásba való visszatérés.</p>
<i>Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompentenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	<p>A Pályaorientáció témaköréhez kapcsolódóan alapkompentenciák fejlesztése. Érintőlegesen a tanulás tanulása és az oktatásba való visszatérés.</p>
<i>Egyész családnek</i>	
<i>Kirándulás szervezése családok számára</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompentenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	<p>Alapkompentenciák</p>
<i>Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások pedagógus/külső szakértő vezetésével</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompentenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	<p>Egészségtudatosság, betegségek megelőzése, mentálhigiéné</p>
<i>További programok</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tematikus beszélgetős foglalkozások pedagógus/mentor vezetésével: a bevont tanulók szüleivel, nagyszüleivel, közös beszélgetés a tanulók haladásának segítéséről, pályaválasztásáról. ➤ Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások pedagógus/külső szakértő vezetésével: a bevont tanulók szüleinek, nagyszüleinek előadás, konzultáció alapkompentenciák, pályaorientáció témakörében, külső szakember bevonásával. Pszichológiai konzultáció, tanácsadás (egyedi problémák kezelése, a szülő támogató szerepe) csoportos és egyéni formában. ➤ Kirándulások szervezése családok számára: kulturális rendezvények, színház, múzeum látogatása, városnézés. Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások: egészségtudatosság, betegség megelőzése, mentálhigiéné témakörében konzultáció, előadás külső szakember bevonásával. 	

5.3. Dobozi Általános Iskola

Dobozi Általános Iskola	
Szülő Suli programok (4 alkalom)	
<i>Csak hozzátartozóknak</i>	
<i>Tematikus beszélgetős foglalkozások</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompentenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Egészségtudatosság, betegségek megelőzése, pályaorientáció
<i>Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompentenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Alapkompentenciák, kommunikáció
<i>Egyész családnek</i>	
<i>Egésznapos közös kirándulás a családokkal</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompentenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Alapkompentenciák, egészségtudatosság
<i>Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások pedagógus/külső szakértő vezetésével</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompentenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Tanulás tanulása, az oktatásba való visszalépés
<i>További programok</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Védőnő meghívása, közös beszélgetés az egészséges életmódról, az egészséges életvezetésről, egészséges étkezésről, ételekről, a mozgás fontosságáról, valamint a káros szenvedélyek romboló hatásáról. ➤ Pályaorientáció: kiemelten az egyéni képességek figyelembe vétele a pályaválasztás során. ➤ Alapkompentenciák, kommunikáció fejlesztése: a kompetencia fogalma; alapozó, megújító fejlesztés (írás, olvasás, számolás); életviteli kompetenciák; mentálhigiénés kompetenciák. Beszédfejlesztés, kommunikációs gyakorlatok. ➤ Kirándulások szervezése a környező településekre, a szociális kompetenciák kiemelt fejlesztése, sporttevékenységek. ➤ Tanulási stratégiák megismertetése; alapkompentenciák; képességek fejlesztése. 	

5.4. Fő téri Általános Iskola

Fő téri Általános Iskola	
Szülő Suli programok (4 alkalom)	
<i>Csak hozzátartozóknak</i>	
<i>Tematikus beszélgetős foglalkozások</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompetenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Alapkompetenciák, tanulás tanulása
<i>Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompetenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Egészségtudatoság, betegségek megelőzése, az oktatásba való visszatérés
<i>Egyész családnak</i>	
<i>Kirándulás szervezése családok számára</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompetenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése <p>az oktatásba való visszatérés vagy belépés</p>	Alapkompetenciák
<i>Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások pedagógus/külső szakértő vezetésével</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompetenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Alapkompetenciák
<i>További programok</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Egész napos családi program:</i> A Roma Nemzetiségi Önkormányzat segítségével egy családi nap szervezése a Roma Kisebbségi Házban. Ezen a napon sor kerül közös főzésre a roma hagyomány szerint, a tehetséges tanulók, szülők bemutatkozására (zene, tánc, mesemondás), közös beszélgetésekre, játékokra. A program célja a hatékony együttműködés kialakítása. ➤ <i>Közös adventi készülődés szülőkkel, nagyszülőkkel:</i> ➤ <i>Egészségtudatosság, betegségek megelőzése:</i> Gyermekorvos és védőnő bevonásával fórum szervezése, melynek témája az egészséges táplálkozás, a személyi higiénia, a betegségek megelőzése és gyógyítása. ➤ <i>Alapkompetenciák fejlesztése, különös tekintettel a szociális kompetenciákra:</i> A szociális kompetenciák fejlesztése a családsegítő szolgálat szakembereinek bevonásával, a családok által elfogadott külső helyszínen, játékos formában történik. 	

5.5. Schéner Mihály Általános Iskola

Schéner Mihály Általános Iskola	
Szülő Suli programok (4 alkalom)	
<i>Csak hozzátartozóknak</i>	
<i>Tematikus beszélgetős foglalkozások</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Tanulás tanulása, érintve az alapkompenciákat és az oktatásba való visszatérést.
<i>Tematikus, célzott készségfejlesztő foglalkozások</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése - az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Tanulás tanulása, érintve az alapkompenciákat és az oktatásba való visszatérést.
<i>Egyész családnak</i>	
<i>Kirándulás szervezése családok számára</i>	
<p>Érintett tématerület:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulás tanulása, - alapkompenciák - egészségtudatosság, betegségek megelőzése az oktatásba való visszatérés vagy belépés 	Egészségtudatosság, betegségek megelőzése
<i>További programok</i>	
<p>➤ Alsó-felső tagozat átmenet nehézségének leküzdése érdekében segítségnyújtás a szülőknek, előadások, képességfejlesztő foglalkozások formájában. Témák: "Hogyan tanuljak a gyermekemmel?" A tanulás-tanulása, Digitális kompetencia fejlesztése</p> <p>➤ Szülők bevonása az iskolai életbe közös kirándulás szervezésével, ahol az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteket sajátíthatnak el a tanulókkal közösen</p> <p>➤ Konfliktuskezelési tréning a szülők részére külső szakember bevonásával Téma: "Mikor leszek jó szülő?"</p> <p>➤ Gyermek Ház program adaptálása. Téma: "Hogyan legyen a tudás érték?"</p>	

6. A külső támogató rendszer feltérképezése

A külső támogató rendszer feltérképezése során egyértelművé válik a rendelkezésre álló humán és anyagi erőforrások mértéke, a szakemberek együttműködési hajlandósága, a téma iránti elköteleződésük.

Együttműködő partnerek³

Partner	A Pedagógiai Oktatási Központok 2015. április 1. óta biztosítanak pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat az állami köznevelési közfeladat-ellátásban. Támogatásukra a bemeneti, időközi és kimeneti mérésekben, továbbá a pedagógus továbbképzések szervezése során számítanak.
Pedagógiai Oktatási Központ	
Beavatkozási terület	
Mérés - értékelési rendszer támogatása. Továbbképzés szervezése	
Partner	A szakszolgálatok megkeresése minden célcsoport vonatkozásában tervezett. A gyermekek esetében támogathatják az egyéni fejlesztési tervek kidolgozását, a pedagógusok számára tanácsadói tevékenységet láthatnak el továbbképzésük érdekében, a hozzátartozók számára pedig előadások, foglalkozások megtartásában vesznek részt.
Pedagógiai Szakszolgálatok	
Beavatkozási terület	
Tanácsadói tevékenység célcsoportok részére	
Partner	Az önkormányzatok bevonása főként a célcsoport felmérésében, közvetlen megkeresésében jelent majd segítséget. A „Szülő-Suli” Programok, de az egyéni fejlesztő foglalkozások esetében is fontos, hogy pontos ismeretekre alapozva történjen a tevékenységeik tervezése. Az önkormányzatok rendelkeznek olyan kapcsolatokkal, amelyek a célcsoport célzott elérését támogatni tudják, és így bevonásuk hatékonyabbá válhat.
Önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzatok	
Beavatkozási terület	
Kapcsolatfelvétel, igényfelmérés a célcsoporttal	
Partner	Együttműködésük szintén a programokba bevonni kívánt hozzátartozók megkeresése, igényeik felmérése és a problématerületek feltárása kapcsán nélkülözhetetlen.
Családsegítő Szolgáltatók	
Beavatkozási terület	
Kapcsolatfelvétel, igényfelmérés a célcsoporttal	
Partner	Az együttműködés azEgyetemmel és tervezett. A projekt megvalósításában sort kerül arra, hogy a jövő pedagógusai széles körű gyakorlati tapasztalatokat szereznek a területen úgy, hogy aktív résztvevőként támogatják a programok tervezését és megvalósulását.
Egyetemek	
Beavatkozási terület	
Pedagógusjelöltek részére gyakorlati hely biztosítása	

³ EFOP-3.11.1-17 Részletes szakmai terv- Békéscsabai Tankerületi Központ

Partner	A „Szülő-Suli” programokban az egészséges életmódra nevelés kiemelt területként jelenik meg, melynek megvalósítása szakértők bevonásával tervezett.
Helyi egészségügyi szolgálat, Védőnői szolgálat	
Beavatkozási terület	
Egyéni fejlesztések támogatása, Szülő-Suli Programok megvalósítása	
Partner	Több, különböző tématerületen érintett civil szervezet és helyi közösség érhető el a térségben. Együttműködésükkel speciális programok megvalósítására kerül sor. (drogprevenció, bűnmegelőzés, személyiség és közösségi életre nevelés.) A közös munka a programok hatékonyabb megvalósíthatóságát teszi lehetővé
Helyi közösségek, civil szervezetek	
Beavatkozási terület	
Egyéni fejlesztés támogatása	
Szülő-Suli Programok megvalósítása	

7. Szakmai Kerekasztal

Biztosítani kell a tervezés szakmai háttérét, ehhez segítő hálózatot kell létrehozni. Ezekben többféle szakismeretet szükséges megteremteni és összehangolni: közösségfejlesztő szakemberek – közösségi munkások, szociológusok, szociálpolitikusok, művelődési, egészségügyi szakemberek, a nyilvánosság szakértői.

Az oktatási rendszer minden szintjén elő kell segíteni a közös tervezés és szervezés szemléletének elterjesztését. Ez azt is jelenti, hogy valamennyi életkori csoportban - tehát a gyermekkortól kezdve a nyugdíjasokig - szükséges általában véve az együttműködés élményének a megszerzéséhez megfelelő feltételek és programok biztosítása. A projektmegvalósítás folyamatában szereplők (szakértők, civilek, pedagógusok, szülők) tudása, felkészítése ezen a téren különösen nélkülözhetetlen.

A Kerekasztal intézményenként két alkalommal, így tankerületi szinten összesen 10 alkalommal ül össze. Munkáját a projekt megvalósítója irányítja.

Az első találkozás – workshop1

- Tájékoztató a tervezett programról
- Egyeztetés az együttműködés módjáról, kereteiről, a toborzás módjáról
- Feladatok felosztása.
- Vállalások rögzítése.
- A beavatkozás cselekvési és ütemtervének elkészítése.
- A kommunikáció módjának meghatározása (kommunikációs terv)
- A program megvalósulásának folyamatos nyomon követése, értékelése, az esetleges változtatások beiktatása

A program zárása- workshop 2.

- Elért eredmények értékelése

- Műsorok, élménybeszámolók, a rendelkezésre álló képekből készült hangulatos videó beiktatása, vagy a családok, gyermekek alkotásaiból szervezett kiállítások szervezése

8. Kommunikációs terv

A kommunikációs terv készítéséhez ajánlott kommunikációs mátrix

9. Szükségletfelmérés, családok bevonása

A szükségletfelmérés elkészítése a Szakmai Kerekasztal tagjainak részvételével történik.

A szükségletfelmérés elkészítése során felmerülő problémák:

- A család-és a szakemberek hátrétek különbözőségéből adódó előítélet
- A családok tarthatnak attól, hogy ellenőrzést akarnak gyakorolni felettük
- Egyes családok elutasítják az együttműködést
- A család távolságtartó, közönyös, kevésbé motivált

A szükségletfelmérés kezdeti lépéseként törekedni kell arra, hogy megértsük a családok helyzetét, nézőpontját, ami a kezdeti elutasító magatartást kiváltja. A felméréshez keressünk olyan helyszínt, ahol a szülők otthon érzik magukat, feszültségmentesen mozognak. Találjunk olyan témákat a beszélgetéshez, amelyek kellemesek a családok számára, szívesen társalognak róluk. Fontos a program bemutatása során kiemelni annak előnyeit, hangsúlyozni a kínálkozó lehetőségek hasznát, és éreztetni velük, hogy támogatni szeretnénk őket.

9.1. Szükségletfelmérés (sablon)

Családban együtt élők bemutatása, rokonsági fok, családszerkezet.	
Az egyes családtagok szerepe (tekintély, gondoskodó, védelmező stb.)	
Kommunikáció jellemzői a családtagok között, konfliktusok, érzelmi kötődések jellemzői.	
A családban jellemző szokások (közös étkezés, tanulás, higiénia stb.).	
A szülők, hozzátartozók kapcsolata a gyermekkel.	
Szülők iskolai végzettsége.	
Családban élő egyéb hozzátartozók iskolai végzettsége.	
A család lakóhelye (város, falu, szegregátum stb.).	
A szülők iskolai végzettsége (bizonyítvánnyal igazolt).	
A szülők egyéb, az iskolai végzettségen kívüli készségei (szövegértés, matematikai készség, kreativitás, problémakezelés, konfliktuskezelés, logika. IKT ismeretek stb.)	
A szülők foglalkozása.	
A szülők munkaügyi státusza.	
Egyéb, a családdal együtt élő személyek iskolai végzettsége.	
A családdal együtt élők, egyéb, az iskolai végzettségen kívüli készségei (szövegértés, matematikai készség, kreativitás, problémakezelés, konfliktuskezelés, logika. IKT ismeretek stb.).	
Egyéb, a családdal együtt élő személyek foglalkozása.	
Egyéb, a családdal együtt élő személyek munkaügyi státusza.	
A család lakáskörülményei (komfortfokozat, szolgáltatások elérhetősége stb.).	

A család egészségügyi helyzete. (mentális, fizikai)	
A család anyagi helyzete (jövedelmek, segélyek, családtámogatási rendszerből származó jövedelmek stb.).	
Egy főre jutó jövedelem a családban.	
A család pénzügyi gazdálkodásának sajátosságai (előrelátó tervezés, beosztás stb.)	
A család kapcsolata az iskolával (rossz múltbeli élmények, félelem, elutasítás, az iskolában folyó munkával kapcsolatos ismeretek hiánya, érdektelenség)	

10. Cselekvési és ütemterv

(Ld. még: 1.sz. melléklet)

A szükségletfelmérést követően a Szakmai Kerekasztal tagjai együtt készítik el a teljes beavatkozás cselekvési és ütemtervét.

A családok érdeklődésének felkeltése

(Workshopok tervezése intézményenként egy, tankerületi szinten összesen öt alkalom)

A szükségletfelmérés során kialakított személyes kapcsolatokra építve a következő lépés a családok érdeklődésének felkeltése. Ebből a célból workshopok tervezésére kerül sor intézményenként egy, tankerületi szinten összesen öt alkalommal.

A rendezvények célja a családok tájékoztatása a programokról, érdeklődésük, együttműködési szándékuk felkeltése a tervezett tevékenységek iránt. A workshopok fontos eleme, hogy mindenki számára nyitott. Üzenete pedig, hogy mindenki fontos, megbecsült tagja mindenki a közösségnek.

11. Konkrét javaslatok a bevonás módszereire

- Családok egyéni megkeresése (telefonos megkeresés vagy családlátogatás stb.)
- Családok (tanulók és hozzátartozók) számára nyílt nap (projekt prezentálása, mintafoglalkozások stb.)
- Folyamatos kapcsolattartás a bevonni kívánt személyekkel (telefon, lehetőség szerint elektronikusan)
- Fogadóóra biztosítása
- Kommunikációs kiadványok küldése (hírlevél, tájékoztató levél, brosúra stb.)
- Családi portfólió készítése (album, amely a családok életének legfontosabb eseményeit rögzíti)
- Egyéb: bemutató órák, kirándulások, közös rendezvények (főzés, sport, kulturális bemutatók)
- Családi Iskola
- Nagyon ellenálló családok esetében mediációs technikák

A Szülő-Suli programok beavatkozási területei

- Tanulás tanulásának (hatékony tanulásmódszertan) elsajátítása és támogatása
- Alapkompetenciák (pl: anyanyelvi, nyelvi, matematikai és digitális kompetenciák fejlesztése, tudományos magyarázatok alkalmazása)
- Egészségtudatosság, betegségek megelőzése
- Oktatásba való visszatérés vagy belépés elősegítése

Lehetséges problémák és kezelésük

Problémák	Javasolt lépések
Az érdekeltek, az egyes szereplők nem mindig osztják meg szívesen az információkat, elutasítják az együttműködést.	Alakítsunk ki jó munkakapcsolatot az érintettekkel. Szervezzünk találkozót, ahol bemutatjuk céljainkat, megoszthatjuk a rendelkezésre álló információkat, és ezzel megnyitjuk az ajtót az együttműködés előtt.
A család olyan közösség része, melynek társadalmi felépítése nagyban különbözik a szakemberekéétől. Gyakori eset, hogy nem egy nyelvet beszélünk.	Mutassunk érdeklődést és tiszteletet a család iránt. Legyenek olyan emberek a csapatban, akik értik a nyelvüket.
A családok gyakran érezhetik úgy, hogy irányítani akarjuk őket, vagy be akarunk avatkozni az életükbe.	Az első találkozásnál nagyon fontos, hogy milyen benyomást keltünk. Fontos, hogy megbízhatónak, szavahihetőnek tartsanak bennünket. Nyilvánvalóvá kell tenni, hogy segítő szándékkal közeledünk.
Vannak családok, akik elutasítják a változást. Nem tekintik fontosnak vagy szükségesnek, hogy külső segítséget kapjanak gyermekeik számára, ezért elutasítják a programot és az abban való részvételt. Máskor a szülő együttműködő lenne, de a gyerek nem. A szülő pedig a gyerekre bizza a döntést.	Bizonyos helyzetekben indokolt közvetítő bevonása. Olyan személyé, akinek pozitív a megítélése a családban. Amikor a családdal a kapcsolat már megfelelő a közvetítő visszavonulhat, mert jelenléte egy idő után már zavaró, korlátozhatja a további közös munkát.
Kezdetben a család hozzáállása egyáltalán nem együttműködő, távolságtartó, nem bízik a program eredményességében. Nem motivált.	Az együttműködés biztosítása a program elengedhetetlen része. Motiváljuk a családot arra, hogy használja ki a lehetőségeket, így kevésbé fogják kirekesztettnek érezni magukat.

12. Disszemináció

A disszemináció során történik a projekteredmények, projekttermékek terjesztése és a projekt megvalósítás tapasztalatainak átadása. Fontos, hogy a disszemináció minél szélesebb körben, és minél hatékonyabb módon történjen.

Célszerű a disszeminációt egy rendezvényhez kötni. Ajánlott a programzáró workshop keretei között megszervezni.

Előnye:

- A projekt személyes bemutatása
- Az eredmények bemutatása
- Résztevők bemutatása
- Valódi találkozás, kapcsolatépítés
- Eszmecsere, visszajelzés
- Inspiráció, pozitív példa, jó gyakorlat

A rendezvényszervezés lépései:

- Tervezés
- Előkészítés
- Szervezés
- Lebonyolítás
- Utómunkálatok

Tervezés:

Program összeállítása

- alapkoncepció kidolgozása
- fő téma, további témák
- előadók felkérése
- program beosztása

Feladat	Határidő	Felelős
Előadók felkérése		
Program véglegesítése		
Meghívó elkészítése		

Sajtóközlemény		
Meghívó kiküldése		
Technika beszerzése		
Helyszín berendezése		
Közreműködők eligazítása		
Rendezvény		

Előkészítés

Helyszín kiválasztás

- bejárás
- dátum, időpont
- címválasztás (rövid legyen és utaljon a szakmai tartalomra)

Rendezvény meghirdetése, meghívók kiküldése, marketing

- célcsoportok
- témák
- kommunikációs csatornák, meghirdetés módjai
- címlisták
- hírlevelek, szakmai lapok
- sajtókiadványok (lapzártá, leadási határidő)
- szórólapok, plakátok
- személyes megkeresés, toborzás

Szervezés

Folyamatos egyeztetés

- előadókkal, vendégekkel
- közreműködőkkel, segítőkkel, technikusokkal
- hellyszínnel
- résztvevőkkel

Lebonyolítás

- helyszín előkészítése
- vendégek, résztvevők fogadása
- fotó
- forgatókönyv
- problémamegoldás
- Időtartás

Utómunkálatok

- köszönetek
- dokumentációk, előadások, fotók – honlap
- elégedettség mérése, kérdőív
- tapasztalatok, tanulságok megfogalmazása
- adaptáció előkészítése
- szakmai beszámoló
- elszámolások⁴

⁴ https://tka.hu/docs/palyazatok/szabo_adrienn.pdf

12.1. Elégedettségi kérdőív (minta)

A Békéscsabai Tankerületi Központ fontosnak tartja, hogy a programok megvalósulását követően felmérje az abban résztvevők észrevételeit, majd azok alapján javítsa, fejlessze a szülők intézményi életbe történő bevonásának módszereit. Ezért kérjük, hogy töltsse ki az alábbi kérdőívet, hogy az Ön észrevételeit is figyelembe tudjuk venni.

1. A program megnevezése, amelyen Ön részt vett

2. A program megtartásának dátuma

Kérjük, értékelje a programunkat az alábbi szempontok alapján:

3. A program lebonyolításával kapcsolatosan
 - teljes mértékben elégedett volt
 - többnyire elégedett volt
 - megfelelőnek tartotta
 - kevésbé volt elégedett
 - egyáltalán nem elégedett
4. A program hangulatával kapcsolatosan
 - teljes mértékben elégedett volt
 - többnyire elégedett volt
 - megfelelőnek tartotta
 - kevésbé volt elégedett
 - egyáltalán nem elégedett
5. A szervezőknek a programokról való tájékoztatásával kapcsolatosan
 - teljes mértékben elégedett volt
 - többnyire elégedett volt
 - megfelelőnek tartotta
 - kevésbé volt elégedett
 - egyáltalán nem elégedett
6. A szervezők együttműködésével, segítőkészségével kapcsolatosan
 - teljes mértékben elégedett volt
 - többnyire elégedett volt
 - megfelelőnek tartotta
 - kevésbé volt elégedett
 - egyáltalán nem elégedett

7. A szervezőknek a résztvevőkkel való kommunikációjával kapcsolatban
- teljes mértékben elégedett volt
 - többnyire elégedett volt
 - megfelelőnek tartotta
 - kevésbé volt elégedett
 - egyáltalán nem elégedett

8. Pozitív élmény (Kérjük, fogalmazza meg a programmal kapcsolatos egy pozitív élményét!)

9. Negatív élmény (Kérjük, fogalmazza meg a programmal kapcsolatos egy negatív tapasztalatát!)

10. Neme

- Nő
- Férfi

11. Életkora

- 18-30
- 31-50
- 51-65
- 65 év felett

A kitöltésre áldozott idejét köszönjük!

12.2. Értékelés

Az értékelés során történő adatgyűjtés lehetővé teszi, hogy az elvégzett beavatkozást, a kivitelezési folyamatot mérjük, annak érdekében, hogy a várt célok teljesülésének mértéke és a program alkalmassága megítélhető legyen. Az értékelést a Szakmai Kerekasztal tagjai végzik. Ez az értékelés a folyamat kivitelezésének adataira hagyatkozik, annak kiterjedésére a program célkitűzésének, teljesülésének mértékére.

Az értékelés kritériumai:

1. hatékonyság
2. teljesítmény
3. kiterjedés

12.3. Értékelés-sablon

Az értékelés kritériumai		
Hatékonyság	Elért eredmények	Korrekción
Mennyire volt megfelelő a kommunikáció, és a programok terjesztési terve?		
Hogyan szerzett a család tudomást a programokról?		
Milyen volt a családok részéről a programok fogadtatása?		
Milyen volt a családok reakciója a programokkal kapcsolatban?		
Részt vettek-e a családok a programokban, abban a létszámban, ahogy az tervezett volt?		
Milyen észrevételeket tettek a családok a programokkal kapcsolatban?		
Teljesítmény		
Mennyire volt hatékony a szakmai csapat a programok kivitelezése során?		

Mennyire volt együttműködő a szakértői team?		
Kiterjedés		
Minden családhoz eljutott a megfelelő tájékoztatás?		
Milyen volt a program elfogadottsága a közösségben?		
A programok jó gyakorlatként szolgálhatnak-e más intézményeknek?		

13. Melléklet

Cselekvési és ütemterv sablon

Tevékenység megnevezése	A tevékenység kezdete	Tevékenység vége	A megvalósulás helyszíne	Pedagógusok/fő	Diákok/fő	Szülők/fő	Külső partnerek/fő	Egyéb/fő	Megvalósulás folyamata, értékelése (szöveges megjegyzések)
Tanulók egyéni fejlesztése									
Pedagógusok képzése									
Szülő-Suli programok									